

JUGOSLAV

Naročnina za kraljevino SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostopna min vrsta za enkrat 2 K, večkrat popust.

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
S. Telefon 44
ne vračajo.
Priložiti znamko govora.
Ljubljana.

Madžari zasedli Pečuh.

MADŽARSKA NARODNA SKUPŠČINA PROTI AVSTRUJI. ZUNANJI MINISTER ODPOTOPI. JUGOSLOVANSKA VLADA ZA BEGUNCE.

Budimpešta, 23. avgusta. Madžarski kor. urad poroča: Po dospelih poročilih se je zasedba Pečuha izvršila po programu. Ob 12. je general Maron prevzel mesto. Ob 8 so vkorakale glavne čete. Na glavnem trgu so imeli govore katoliški škof Zichy, reformirani in evangelijski župnik. Na pozdravni nagovor rudarja je odgovoril feldmaršalljantant Soos, da je prišel s prijateljskimi čustvi za delavstvo in da hoče skrbeti za živila in obleko, ki bo poceni.

Budimpešta, 23. avg. Madžarski kor. urad poroča: V večerajšnji seji narodne skupščine je v odgovoru na interpelacijo izjavil zunanji minister prof Banffy, da so velika antanta, na čije ukaz je bila podpisana trianonska mirovna pogodba in države, ki imajo dobiček iz pogodbe, obvezane držati se tudi onih točk, ki ščitijo pravice narodnostnih manjšin v zasedenem ozemlju. Vlada bo vedno vztrajala na tem, kar je mirovna pogodba zagotovila Madžarski. Nadalje je zbornici naznanil, da je ameriška vlada pooblastila svojega zastopnika v Budimpešti, da se začne pogajati o mirovni pogodbi z Madžarsko in da jo podpiše. Glede zasedbe Baranje je izjavil minister, da je podmaršal Soos večeraj vkorakal v Pečuh na čelu svojih čet in da ga je prebivalstvo povsod navdušeno pozdravljalo. Prišlo ni do nobene incidenta. Določbe amnestijskega zakona se bodo raztegnile tudi na Baranje. O kakem maščevanju ne more biti govora. Madžarska stoji na stališču absolutnega pravnega reda.

Budimpešta, 23. avg. Madžarske čete so vkorakale v novoosvojen kraj Nivi Seged. Bajo in ostale dele Baranje. Obenem so prevzele tudi civilne oblasti. Železniški promet pri Szeregi je vzpostavljen. Telefonski in brzojavni promet bo v kratkem vzpostavljen.

Budimpešta, 23. avg. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine so razpravljali več interpelacij. Posl. Haller je poudarjal, da prebivalstvo na ozemlju, ki ga je morala Madžarska odstopiti, ne trpi samo gmotne škode, ampak tudi duševne muke. (Seveda, ker si želi nazaj Horthyjev teror! Op. ureda.) Govoril je nato o vprašanju Zapadne Ogrske ter izjavil, da je antanta poklicala k razdelitvi plena tudi Avstrijo, ki je stoletja živela od Madžarske. Avstrija naj si zapomni, da bo Madžarska od trenutka, ko položi Avstrija svoje roke na madžarska ozemlja (?), postala njena najhujša sovražnica. Govor posl. Hallerja so sprejeli z burnim odobravanjem.

Budimpešta, 23. avg. (Izv.) Odgovor zunanjega ministra Banffyja na neko interpelacijo posl. Lingauerja, je bil sprejet le v malenkostno večino. V političnih krogih menijo, da je stališče ministra Banffyja omajano in da bo v kratkem odstopil.

Beograd, 23. avgusta. Minister za socialno politiko je odobril kredit za pomoč onim osebam, ki so pobegnile pred madžarskimi četami iz Baranje. Ti krediti bodo nakazani mestni občini v Osijeku, kjer je v okolici nastanjenih več tisoč delavcev iz Baranje.

Arditska tolpa na našem ozemlju.

ŠTIRINAJSI ARDITOV Z REKE SE JE IZKRCALO NA OTOKU SV. MARKA.

Zagreb, 23. avg. Današnja »Rieč« poroča iz Kraljevice: V četrtek je došlo s čolnom 14 arditov z Reke na otok Sv. Marka, kjer so se izkrcali in odšli v notranost otoka, ki jim je bil znan še iz časa, ko so ga okupirali. Medtem je v četrtek ob 14. došla italijanska torpedovka, ki je odpeljala prazni motorni čoln arditov na Reko. Ob 15. so ardit, ki so ostali na otoku zapazili v bližini dve ribiški ladji ter ju pozvali, naj prideta k njim; da jih odpele z otoka. V tem času je došel iz Cirkvece proti otoku tudi večji zaseb-

ni motorni čoln, ki so ga ardit z orožjem prisilili, da je prišel k bregu, nakar so se nanj ukrcali in odpluli proti baroški luki. Naslednji dan je odšel manjši oddelek naše vojske na otok Sv. Marka, da bi preiskal, če je ostal še kak ardit na otoku, vendar pa niso našli nobenega. Kakor doznajajo iz zasebnega vira, niso bili to ardit iz baroške luke, ki jo imajo zasedeno, temveč z Reke, kjer so vlomili v tobačno tovarno in odnesli 70.000 lir. Vseh arditov še niso mogli prijeti, ker so nekateri pobegnili na Krk ter je izdana za njimi tiralica.

Vojaški upori v Rusiji.

V KOMUNISTIČNI STRANKI VLADA VSLED LAKOTE POPOLNA DESORGANIZACIJA.

Lvov, 23. avg. (Izv.) V Orlu se je pobunil 8. pehotni polk ter aretirali svoje komisarje. Upor je zadušilo vojaštvo, ki so ga pripeljali iz Moskve. Polk so razorožili ter ustrelili kolovodje.

Lvov, 23. avg. (Izv.) Poveljnik častniške šole rdeče vojske v Harkovu, general Solov, eden najboljših častnikov sovjetske armade, je prešel k ukrajinskim vstajem ter operira sedaj na čelu velike vstaške skupine v pultavski guberniji. Z njim je zapustilo častniško šolo tudi veliko število goincev.

Varšava, 23. avg. (Izv.) V komunistični stranki sovjetske Rusije vlada vsled izbruhov lakote in raznih epidemij popolna desorganizacija.

Odesa, 23. avg. (Izv.) Sovjetske oblasti so vsled katastrofalnega pomanjkanja zdravil in ker ne morejo

plačevati osebja, zaprli v Odesi od 22. leknar 16.

Berlin, 23. avg. (Izv.) Kakor javljajo listi, je japonska vlada zapolnila znanemu antiboljševskemu voditelju na Daljnem vzhodu Semenovu 12 milijonov zlatih rubljev, ki jih je bil depoziral pri japonskih bankah. Japonska vlada je izjavila, da smatra ta denar kot last ruskega naroda in da ga bo izročila samo zakonitemu rusnemu zastopniku.

Moskva, 23. avgusta. V guberniji Samari zbolil vsak dan povprečno 120 ljudi za kolero.

Moskva, 23. avgusta. Sovjetska vlada pripravlja odposiljatev odposlanstva v Zapadno Evropo, ki naj izprosi pomoč za Rusijo. Odposlanstvo bo vodil bivši predsednik dume Celin.

Ustaja v Indiji?

London, 23. avgusta. (Izv.) Po vesti iz Kalkute, so vstali v provinciji Madra razušili telefonske proge ter južno - indijsko železniško progo. Prišlo je do spopadov z vojaštvom in policijo. Dva častnika in dva redarja se pogrešajo. Na krajih so vstaji pričeli pleniti. Pose-

ben vlak z redarji je odšel iz Kalkute na kraj nemirov. Vzroke ustaje je iskati v splošnem odporu proti Angliji. V političnih krogih z največjo skrbjo zasledujejo vtek dogodkov v Indiji, ki bi imeli za Anglijo, če se razširijo najresnejše posledice.

BENEŠ NA ZBOROVANJU ZVEZE NARODOV.

Praga, 23. avg. »Tribuna« doznava, da odpotuje minister za zunanje stvari dr. Beneš začetkom septembra v Zenevo, kjer se udeležil razprav komisije za ispremembo statuta zveze narodov. Po njegovem povratku se bodo 20. septembra nadaljevala komunistična pogajanja med češkoslovaško in madžarsko.

ZDRAVSTVENO STANJE ALEKSANDRA.

Pariz, 23. avg. Zdravnika dr. Bernard Conneo in dr. Bandelac ter naša zdravnika dr. Subotič in dr. Koen so izdali večeraj naslednje poročilo o zdravstvenem stanju Nj. Vel. kralja Aleksandra I.: Z ozirom na večerajšnje stanje je današnje zdravstveno stanje neizpremenjeno. Jutranja temperatura je bila 37, večerna 38,5, žila 100,

ZAPRISEGA POKRAJINSKIH NAMESTNIKOV.

Beograd, 23. avg. Pokrajinski namestniki za Hrvatsko, Slovenijo in Bosno gg. Juraj Demetrovič, Ivan Hribar in Gjurgjevič so bili danes zaprišezeni na novega kralja.

RAZKRALJ KARL OSTANE DO KONCA OKTOBRA V ŠVICI.

Berlin, 23. avg. (Izv.) Razkralj Karl je dobil od švicarske vlade dovoljenje, da sme do konca oktobra ostati v Švici.

NADVOJVODA REINER SALVATOR ŽE V AVSTRUJI.

Gradec, 23. avgusta. (Izv.) Bivši nadvojvoda Reiner Salvator, ki je bil v Ljubljani aretiran, se je danes z brzovlakom peljal skozi Gradec na Dunaj. Jugoslovanski orožniki so ga spremlili do meje in so ga tam predali avstrijskim oblastem, ki so ga tukaj izpustile na svobodo. Bivši nadvojvoda je z ozirom na to, da se je odpovedal svojemu dostojanstvu, avstrijski državljani in ima kot tak pravico bivati na avstrijskem ozemlju.

ŠTRAJK ŽELEZNIČARJEV V POZNANJU.

Berlin, 23. avgusta. V Poznaniu so večeraj pričeli stavkati vsi delavci železniškega ravnanstva ter osebje v delavnicah in obratnicah, ne da bi se menili za svarilni poziv ministrskega sveta. Stavka se je razširila na Poznani, Bydgošt in Tečev. Železniški promet počiva, vendar je vodstvo stavke v pondeljek dovolilo promet mednarodnega vlaka Varšava-Berlin-Pariz za dobo stavke. V Varšavi je stavka cestnih železničarjev povzročila, da so tudi drugi delavci stavili mezdne zahteve. Stavki so se pridružili tudi delavci plinaric in elektrarnic.

ZAUPNICE BRIANDU.

Pariz, 23. avg. Veliko število narodnih svetnikov po državi je poslalo ministrskemu predsedniku Briandu izjavo, kjer mu izrekajo zaupanje in izjavljajo, da računajo s tem, da bo energija Briandova znala zagotoviti popolno izvedbo mirovne pogodbe in vse garancije, ki so neobhodno potrebne za mirno življenje in varnost republike.

Borzna poročila.

Zagreb, 23. avgusta. Devize: Berlin 204-206, Italija 756-758, London 660-0, New York 176 do 177,50, Pariz 1375-0, Praga 209 do 211, Švica 3000-3065, Dunaj 16,25 do 16,35, Budimpešta 46-47. Valute: Dolarji 176,50-177,25, carski rublji 26-28, 20 kron v zlatu 608, napoleonidori 618-625, nem. marke 204-207, italijanske lire 752,50 do 754,50, češkoslov. krome 204-215, madžarske krome 46-48.

Beograd, 23. avgusta. Devize: Rim - Milan 189, Solun 230, Berlin 51, Pariz 343, London 163,60, Dunaj 4,15, Praga 32,70. Valute: Francoski franki 341, dolarji 44, romunski lei 55, avstrijske krome 4,50.

Praga, 23. avgusta. Valute: nem. marke 98,25, švic. franki 1458,50, lire 356, franc. franki 661,50, funti 316,50, dolarji 85,25, jugoslov. dinarji 185,25, rom. lei 101,25, bolg. lev 68,50, avstrij. krome 7,45, poljske marke 2,55.

Dunaj, 23. avgusta. Devize: Zagreb 606-610, Beograd 2419-2439, Berlin 1256-1262, Budimpešta 279 do 282, Bukarešta 1312,50-1322,50, London 4025-4045, Milan 4565 do 4585, New York 1098,50-1102,50, Pariz 8455-8495, Praga 1284,75 do 1290,75, Sofija 855-865, Varšava 40,50-42,50, Curih 18,575-18,625. Valute Ameriški dolarji 1087,50, levi 850-860, nemške marke 1254 do 1260, funti 4005-4025, francoski franki 8440-8480, Italijanske lire 4555-4575, dinarji (tisočaki) 2404 do 2424, poljske marke 40,75-42,75, romunski lei 1312,50-1322,50, švic. franki 18,525-18,575, češkoslovaške krome 1284,75-1290,75, madžarske krome 278,50-281,50.

Curih, 23. avgusta. Devize: Berlin 6,75, New York 592, London 21,66, Pariz 45,55, Milan 24,90, Praga 6,85, Budimpešta 1,49, Zagreb 3,25, Bukarešta 7, Varšava 0,24, avstrijske krome 0,60.

Naprej ali nazaj?

Ko se je pričela majati moč francoskih kraljev koncem 18. stoletja, je francoska vlada, v kateri so sedeli le zvesti oprode njihovega koruptnega vladanja, izdala naredbo, zvano *Lettres de cachet*.

Po tej naredbi je lahko minister pustil vreči v ječo vsakogar, ki mu je bil neljub. Izjavil je enostavno, da ima proti njemu tajno obtožbo, tajne akte, ki dokazujejo, da je državi nevaren, protidržaven element in tudi najnedolžnejši človek je romal v globoke zapore pariške bastije. Nikdar ni nesrečnež zvedel za ime obtožitelja, nikdar ne, česa da se ga obtožuje! Ni bil postavljen pred nikako sodišče in nikdar ni dobil prilike, da bi se mogel proti obdolžitvam zagovarjati in oprati svojo omadeževano čast. V zaporih je lahko segnil in pri tem preišljeval o krivici sveta in o posledicah, ki jih ima za svojega nosilca politična in osebna poštenost, ki se noče udinjati za zlato in zveneče naslove.

Proti *Lettres de cachet* je bila zaman vsaka pritožba in zaman vsak poskus priti resnici na dno. Nikdo ni imel pravice zahtevati vpogled v te tajne akte, ki so odločevali o življenju in smrti do tedaj svobodnega človeka, nikdo se ni smel predrzniti postaviti se v bran za takega obsojenca. Minister je rekel besedo o tajnih aktih in beseda je postala ječa. In za one, ki so predrzno zahtevali sodišče in razsodbe za nesrečne obtožence, te je zadelo zopet prokletstvo *Lettres de cachet*.

Nezadovoljnost ljudstva je majala kraljevsko moč in moč koruptne amoralne klike okoli dvora. In klika je mislila v svoji insanity moral, da se bo ubranila z izvanrednim nasiljem, z izvanredno naredbo, z uvedbo imenovanih *Lettres de cachet*.

Bastija se je polnila čim dalje bolj, a tudi nevolja ljudstva se je dvignila do viška, izbruhnila v svojem vrhuncu v veliko francosko revolucijo, ki je kakor nevzdržen orkan v enem stresljaju pomedla z gnilo vladno kliko. Prebila je zidovje bastije in oprostila vse nesrečne žrtve.

Doba pred francosko revolucijo in takratna nasilna naredba nam prihaja na misel, ko zasledujemo delovanje gotove klike pri nas. Tudi pri nas je na vladni gnila amorálnost, ki ne pripusti sodne razprave in ne zagovora. Minister izjavi, da ima tajne akte in uradna tajnost prepoveduje vpogled vsakemu, ki dvomi o resničnosti obtožbenih krivde. Ne ve obtoženec, kdo in česa se ga obtožuje, le minister reče besedo o tajnih aktih, klika bruhla dan za dnem strup na obtoženca in naša javnost komaj občuti vso nemoralnost tega absolutističnega nasilja, ki nas danes postavlja za dvesto let nazaj.

Misleča in poštena javnost se mora sedaj vprašati: Ali naj zadostuje beseda ministra posameznika, ki stoji pod vplivom amorarno-koruptne klike ali naj vlada demokracija javnega sodišča, pred katerim se lahko obtoženec zagovarja in pred katerega lahko svoje tožitelje postavi na zatožno klop.

Prerahlje bilo zidovje bastije in prenaivno v vsej svoji zavistosti nastlje 18. stoletja, da bi vzdržalo naval ljudske razdraženosti. In naši pošteni javnosti se ne bo težko odločiti.

Ali naprej ali nazaj.

Zalne svečanosti za kraljem Petrom I.

Odredbe ministrskega sveta glede žalovanja. Tu in inozemska odposlanstva.

Bukarešta, 22. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne se je vršil svečan rekviem v spomin pokojnega kralja Petra Osoboditelja. Rekviema so se udeležili prestolonaslednik Karol, romunska vlada, predsednik parlamenta, diplomatski zbor, generaliteta, predsednik občine, osebje tukajšnjih poslanstev in konzulatov i. t. d.

Pariz, 22. avgusta. (Izv.) Danes popoldne je bil v ruski cerkvi rekviem v spomin našega kralja Petra. Poleg drugih so se udeležili rekviema zastopnik zunanjeja ministrstva, načelniki iz vseh ministrstev, zastopniki drugih držav. Našo državo je med drugimi zastopal polkovnik Kalafatović.

Dunaj, 23. avg. V tukašnji srbski cerkvi se je vršila svečana zadušnica za pokojnega kralja Petra I. Cerkev je bila vsa prevlečena s črmino ter svečanostno opremljena. Zadušnici so prisostvovali kancelar Schober z vsemi načelniki ministrstva za zunanje stvari in diplomatski zbor. Zadušnici je prisostvoval tudi minister Marko Trifković, ki biva tukaj. Zadušnica se je izvršila na najsvečaniji način.

Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Ministrski svet je z ozirom na držav-

no žalovanje po blagopokojnem kralju Petru I. Osoboditelju odredil sledeče: Državna žalost traja 6 mesecev, od katerih je prvih 6 tednov od dneva smrti t. j. od 16. t. m. odločenih za globoko žalovanje. V času globoke žalosti se ne sme vršiti v celi državi nikaka javna prireditve veselju. Značaja. Državna žalost se bo izražala na ta način, da bodo na državnih poslopih ves čas žalosti izobešene črne zastave. Državno uradništvo nosi ta čas običajne znake žalosti.

Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Danes je odpotovalo v Prago češkoslovaško odposlanstvo, ki se je udeležilo pogreba pokojnega kralja Petra.

Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Tekom jutrajšnjega dneva odpotujejo razna tu- in inozemska odposlanstva, ki so se udeležila pogreba. Vsako odposlanstvo bo še poprej sprejeto od min. predsednika g. Nikole Pašiča.

Beograd, 23. avgusta. (Izv.) Princezinja Jelena in princa Arsen in Pavel odpotujeta tekom jutrajšnjega dneva v Pariz, kjer nameravajo ostati do ozdravljenja Nj. Vel. kralja Aleksandra.

ŠVICA PRIZNALA LITVANSKO.

Kovno, 23. avg. (Izv.) Švicarskih političnih departementov je sporočil zastopniku Litvanske v Švici, da je švicarski zvezni svet priznal litvansko republiko.

SVETLIH PRISILJEN ODLOŽITI MANDAT.

Praga, 23. avg. (Izv.) Češki komunistični poslanec Svetlih je bil prisiljen odložiti mandat.

BOJI ZA GORENJO ŠLEZIJU.

Berlin, 23. avg. Dne 25. avgusta se bodo iz Mainz skoz Nemčijo odpravljala ojačenja za Gorenjo Šlezijo.

AKCIJA MALE ANTANTE PROTI KOMUNISTOM.

Bukarešta, 23. avg. (Izv.) V ministrskem svetu je izjavil Take Jonescu, da ima mala antanta nalogo, da prične boj proti komunizmu. Koncem avgusta se bodo sestali romunski, jugoslovanski in češkoslovaški državniki, da se posvetujejo o tem vprašanju.

GRŠKO PRODIRANJE.

Carigrad, 23. avgusta. Po poslednjih poročilih iz Anatolije se nadaljuje grško prodiranje brez ovire. Grki so baje že prekorčili reko Sekario. Grške čete so baje zasedle Polatly in pokušajo sedaj obkrožiti gordijsko pokrajino.

Peskova afera.

Pod tem naslovom zadnji »Pondeljek« prinaša svoje državotvorne ideje, iz katerih tudi »Jutro« od 23. t. m. črpa nove moči in misli. Da gospodje okoli obeh listov ne bodo po nepotrebnem na svoj veleoralen način razburjali javnost, izjavljam sledeče:

Bil sem dne 17. t. m. popoldne in dne 18. t. m. dopoldne pri ministru za notranje zadeve g. Svetozaru Pribičeviću radi nepotrditve tov. Pesek-a za župana. Zahteval sem pojasnila, zakaj vlada v dopisu na tov. Pesek-a, da ni potrjen, ni navedla vzrokov. Gospod minister ni povedal vzrokov, ni sprejel mojih predlogov in mi tudi ni dal čitati aktov.

Stranka je nastopila takoj, ko je vlada dne 13. t. m. dostavila potom magistrata tov. Pesek-u dopis o nepotrditvi. Fakt je, da je bil tov. Pesek predložen od deželne vlade dne 16. junija v potrditev. Akt je ležal v kabinetu g. min. Pribičevića. Po čevigavni zaslugi pride v kratkem na dan. Izgovor g. min. Pribičevića na pokrajinskega namestnika g. Ivana Hribarja zame kot človeka še manj pa kot načelnika in poslanca Narodno-socialistične stranke držati ne more. Kedo je vodil ono famozno državotvorno preiskavo, na čevigavni pritisk in pod čevigavo kontrolo, pride pa tudi gotovo na dan. Pomagala ne bodo niti indirektna sporočila g. ministra Sv. Pribičevića, da on ni kriv, ampak da je to politična zadeva »Slovenščini demokrat«.

Kaj bode storila naša stranka in njeno načelstvo, je pa zadeva, ki prav nič ne briga državotvorce pri »Jutru« in »Pondeljku« in prav uljudno odklanjajo kot strankin načelnik vsako vmešavanje. Cela državotvorna zadeva, inšcenirana od gotovega števila ljudi se bode razčistila, ne radi Narodno soc. stranke, ki je po zatrdilu Jutrovcev v razpadu, niti radi tovariša Peska, temveč radi tega, da se enkrat za vselej onemogočijo v naši državi take nestrančne metode ljudi, ki so vzeli svojo naprednost in narodnost v zakup, pa se poslužujejo načina političnega boja, ki spominja na srednjeveške inkvizicije in sežiganje čarovnikov.

Obračun pride, pa če tudi se bomo borili še leta in leta: Sedanje naše od »državotvorcev« upeljane politične razmere se morajo pod vsakim pogojem onemogočiti.

Ivan Deržič,
načelnik NSS in narodni poslanec.

K Peskovi aferi.

Ne oziraje se na to, da pomeni izrabljanje osebnosti v političnem boju in vlačenje osebnih zadev v politiko že samo na sebi skrajno umazanost in škandalozen zločin na politični morali našega naroda, bo preko te umazanije vsak človek, naj pripada katerikoli stranki, samo, da si je ohranil košček poštenosti, uvidel pravilnost zahteve, da se da osebno napadenemu človeku vsaj priliko zagovarjati se in braniti svojo čast. Ta poslednji košček poštenosti so gospodje dirigentje »Jutra« in »Pondeljka« seveda že davno izgubili in po njihovem je stvar popolnoma v redu, če se namiguje in blati osebno čast, pri tem pa skriva vse podatke, ki bi lahko nudili priliko, stvar razčistiti pred javnostjo.

Kakor smo že poročali, je g. Pesek ponovno zahteval od merodajnih krogov vpogled v zakulisne akte, ki so jih izinigrirali mladoliberalci iz uradnih krogov, da bi onemogočili njegovo potrditev. Vsak njegov korak je bil zaman. Povsod so njegovo zahtevo odklonili, češ da je to uradna tajnost. G. Pesek ne ve dosedaj, kaj in česa se ga obdolžuje in se vsled tega ne more braniti pred sodiščem, ki bi bilo edino kompetentno odločevati v tej zadevi. »Jutro« se danes umika in priznava, da na celih stvari ni ničesar kaznjivega, da pa so pregreški g. Peska čeprav nekanjivi, vendar takega značaja, da se mu lahko odreka kvalifikacija za mesto ljubljanskega župana. Dobro! Toda tudi tu bo vsak pošten človek uvidel, da je treba za take trditve dokazov, ker pisanje amoralnih listov, ki žive od blatenja svojih političnih nasprotnikov, to vendar ni še nikak dokaz.

Ravnatoka pa tudi ni nikak dokaz eventualna izpoved podrejenih oseb, ki se prav lahko pokorijo željam svojih nadrejenih in izpovedo tako, kot je tem nadrejenim, od katerih milosti je odvisna njihova službena kariera, ugodno in prijetno. Da taka izpoved ni niti odaleč izpoved priče, katere verodostojnost bi bila po »Jutrovem« vzvišena nad vse dvome, mora biti vsakomur jasno. Če je temu tako, kar na dan z imeni prič in z njihovimi izjavami — verodostojnost se bo sodnim potom prav hitro ugotovila. Če k temu pripomnimo, da je iz izven dvoma »verodostojne« prijče zasliševal g. dr. Pirkmajer, ki je to delal kot strankarski ekspert mladoliberalne klike po predhodnem razgovoru

z g. Ribnikarjem seveda nepristransko in objektivno za katero svojo »nepripravnost« pričakuje plačilo v obliki definitivne nastavitve kot okrajni glavar pujski, potem se mora resnično vsak razsoden človek strinjati s tem, da je verodostojnost od g. dr. Pirkmajerja zaslišanih prič izven vsakega dvoma.

Se več! G. Pesek je svoječasno g. kralji, namestniku izjavil, da se zadovolji s tem, da se dovoli vpogled v tozadevne akte izvensodnemu razsodišču, ki naj bo sestavljeno iz 3 pristašev NSS in iz 3 pristašev JDS. G. Pesek se torej ni bal niti izvensodnega razsodišča, v katerem bi imela JDS enako številno zastopništvo kot NSS. Mislimo, da je to dovelj jasen dokaz za neutemeljenost gonje proti njemu. Ni nam treba pripominjati, da je tudi tukaj uradna tajnost onemogočila tako razsodišče.

Nato se je g. Pesek s posl. Deržičem odpeljal v Beograd, da izve o vsebini aktov pri g. ministru Pribičeviću, ki je, kot je to pisalo »Jutro« in »Pondeljku«, bil pripravljen, dati odgovor. To se je izkazalo kot popolnoma neresnično in g. minister je posl. Deržiču izjavil, da vlada lahko odkloni potrditev župana, ne da bi morala zato navesti vzroke. Posl. Deržič ni dobil vpogleda v akte, niti ni zvedel za njihovo vsebino. Izjava zadnjega »Pondeljka« torej, ki piše doslovno: »Minister notranjih zadev je na željo posl. Deržiča dovolil temu vpogled v spise, ki se nanašajo na Peskovo nepotrditve za ljubljanskega župana. Posl. Deržič je bil silno neprijetno iznaden, ker je videl v spisih potrjena ne samo očitanja listov Pesku, temveč tudi naravnost neverjetne druge stvari, o katerih listi niti pisati ne morejo!« in pa pisanje »čevigavnejšega« »Jutra«, ki svetuje g. Prepeluhu »nal se obrne na g. Peska za dovoljenje, da mu gospod Deržič pove vsebino akta, ki ga je prečital pri notranjem ministru«, je infamna laž, ki meji na zločin in ki dokazuje, kakšnih sredstev se poslužujejo naši mladoliberalci. Posl. Deržič niti ne ve, kaj da stoji v aklih — a mladoliberalno-denuncijantsko časopisje hladnokrvno laže, kako je bil posl. Deržič neprijetno iznaden, ko je akte prečital in svetuje še celo drugim, naj se obrnejo nanj po informacije. Je to višek amoralnosti!

Značilno pri celi stvari je dejstvo, da je g. minister Pribičević po ovinkih sporočil, da on ni imel ničesar proti potrditvi, da pa je bila to zahteva »slovenščini demokrat«, katerim je ugodil vsled ljubega miru v demokratični familiji. Izgleda, da se minister Pribičević z infamnim postopanjem naših mladoliberalcev niti sam ne strinja, da pa se je uklonil momentani politični situaciji.

Poštena javnost si je na jasnem, kako naj sodi o morali mladoliberalcev in upati je, da je ta zadnja afera odprla očem tudi še onim množestvilnim zasleplencem, ki so dosedaj še verjeli vsaj na košček poštenosti mladoliberalne klike. Kdor si upa lagati celi javnosti v obraz, ta zasluži, da se mu pljune v obraz, ko se prvič pokaže v javnosti.

Odprto pismo.

Gospodu ministrskemu predsedniku
Nikoli Pašiću,
v Beogradu.

Po še sedaj veljavnem odvetniškem redu je izvrševanje odvetništva nezdržljivo s plačano državno službo, izvzemši le profesuro na visokih šolah. Tudi ne glede na to jasno določbo našega zakona, se smatra v vseh parlamentarnih državah za popolnoma inkompatibilno, da bi aktiven minister istočasno tudi izvrševal odvetniško prakso. Čim je odvetnik imenovan ministrom, se odpove odvetništvu. Taka je bila praksa v Srbiji in seveda tudi Avstriji. Naj navedemo le ministre Pražaka, Pacaka, Derschatto in Hohenburgerja. Saj zahteva najprimitivnejši takt, da ne nastopa minister kot zastopnik privatnih strank za njihove privatne interese pri državnih oblastih, ki so njemu kot članu celokupnega ministristva podrejena. Njihova objektivnost je ogrožena, ker obstoji nevarnost, da se ne bodo upali odreči ministru, kar bi gotovo odbili odvetniku.

V Vašem ministristvu pa sedi gospod, ki ne čuti moralne in zakonite nedopustnosti take kumulacije, ki marveč brez pomisleka posluje v Beogradu kot minister, doma pa kot odvetnik. Ta minister je g. dr. Vekoslav Kukovec, Vaš minister za socialno politiko. Taisti vodi ves čas svojega ministristva tudi odvetniško pisarno v Celju v Prešernovi ulici št. 3 in sicer je to delal do julija t. l. s pomočjo enega koncipijenta, od takrat naprej pa v družbi s tem koncipijentom, ki je med tem napravil odvetniški izpit.

Med uradniki in odvetniki je to protizakonito in skrajno brezaktno postopanje g. ministra predmet neprestane kritike in obsodbe.

Kako naj se od podrejenih državnih funkcionarjev zahteva korektno vedenje, ako jim dajejo ministri tak žalosten vzgled?

Obračamo se torej do Vas kot Predsednika Ministrskega sveta, da napravite konec tej nedostojnosti, ki gotovo ne služi v čast Vašemu Ministristvu.

Z odličnim spoštovanjem
Uredništvo »Jugoslavije«.

Topola i Slovenci.

Pokret, ki je izšel iz vrst slovenske omladine in hoče v vseh krajih države pripraviti potujočim dijakom, profesorjem in učiteljem gostoljubno ognjišče, razširil se je in ogrel za to stvar celokupno jugoslovansko mlado inteligenco. Vodstvo Ferijalnega Saveza se je že zdavnaj zainteresiralo za Topolo, srce Sumadije, zibelko naše slobode, kajti vsak naš potnik treba, da jo obišče in se pokloni manom naših osloboditeljev v zadušbini Velikega kralja Petra in na grobovih junakov na Ceru in drugod. Topolska cerkev je odstopila Ferijalnemu Savezu za dom F. S. u Topoli Karagorgjevoj konak, prvo vladno palačo osvoboditelja Srbije, junaškega Karagorgja. Ta konak so Svabi silno upropastili. Poprave za zgradbo so preračunane na 100.000 K. F. S. se je obvezal, da ga popravi in v dobrem stanju obdrži. V imenu slovenske šolske omladine, profesorjev in učiteljev se obračamo s tem pozivom na slovensko javnost, da ona zbere gornjo svoto, da mi Slovenci rešimo zgodovini historičen spomenik junaške Sumadije in ga posvetimo prevažni svrhi Ferijalnega Saveza.

Naj se na vseh žalnih zborovanjih po kralju Petru zbira prispevke v gornji namen; ne ostajamo samo pri besedah. Prispevke sprejema uredništvo tega lista.

Ljubljana, 22. VIII. 1921.

Dr. Janže Novak,
glavni poverjenik F. S.

Grčija, Carigrad in Angleži.

Poroča se, da dela Anglija na to, naj bi grške čete zasedle Carigrad in zamenjale tam angleške vojne sile, ki tvorijo doslej njega glavno posadko.

Ta vest potrjuje našo sumnjo, da bi Angleška ne bila nasprotna realizaciji velikega panhelenističnega sna, ki hoče uspehe grškega orožja kronati s posestjo Carigrada, nekdanje tisočletne prestolice grško-bizantinskega cesarstva. Sicer dozdaj še ni videti nikakih znakov, ki bi kazali na to, da bi bila ententa pripravljena, izpolniti maksimalne grške zahteve in dovoliti obratno revizijo sevreškega miru, kakor je bila namenovana pred meseci. Toda odločilni-grški uspehi v Mali Aziji bi mogli vendarle atenski vladi nakloniti s strani entente kake znatnejše usluge. Ni sicer mogoče, da bi se možem v Parizu zdelo oportuno, draziti Turčijo s prevelikimi koncesijami Grčiji, toda kak primeren aranžma v Carigradu pa le ni izključen.

Poglejmo kake namene morejo imeti Angleži s Carigradom. Znano je, da so si znall Angleži zagisurati vsa važnejša morská oporišča takorekoč po vsem svetu. Kadar pa jim ni šlo ravno za posest kake važne pomorske točke, tedaj pa so gledali, da ni prišla ista v roke taki državi, ki bi mogla biti Britaniji nevarna. Najbolj znan primer je Rusija. Celo stoletje takorekoč je skrbela angleška politika, da ne doseže silna Rusija izhoda na odprto morje. Dve mesti sta prihajali pri tem predvsem v poštev: Carigrad s svojimi ožinami, in Port-Artur ter Koreja v vzhodni Aziji. V prvem primeru je Anglija zoper ruske aspiracije stremela za ohranitev turške oblasti nad ožinami in v ta namen enkrat t. l. 1854 riskirala celo vojno, drugič l. 1878 pa ne mnogo manj. Na Daljnem vzhodu pa je sretno izigrala Japonsko zoper prodiranje Rusije in z njeno pomočjo brez lastnih žrtv popolnoma dosegla svoj namen.

Zdi se nam, da nastopa danes podoban slučaj. V Londonu vladajo dalekovidni politiki. Oni dobro vedo, da se bo Rusija opomogla; toda prav tako trditi pa so Angleži v svoji osnovni misli, da na kontinentu ne sme obstojati nobena premožna država. Zato se za slučaj obnove Rusije že sedaj na tihem pripravljajo. Na lep, nedolžen način bi bili Britanci pripravljeni spustiti Orke v Carigrad in jih tamkaj nastaviti kot posadko. Angleži vedo, da lahko celo mala Grčija čuva morské ožine pred veliko Rusijo, mala Grčija, ki bi kot pomorska država nikdar ne mogla nastopiti zoper angleške pomorske cilje, ki bi pa bila hkrati radi ruskih aspiracij na Carigrad vedno navezana na Anglijo. Atenska vlada bi bila tedaj eden izmed onih čintteljev, ki jih znajo Angleži tako spretno poiskati, da jih vpleto v svojo igro in jim poverijo naloge, ki služijo njih lastnemu in angleškemu pridu obenem. Zato je le razumljivo, da

bi v Londonu grškim aspiracijam na Carigrad in ožine ne nasprotovali, marveč jih celo podpirali.

Sevreška mirovna pogodba pravi, da dobe Turki Carigrad nazaj, ako izpolnijo mirovne pogoje in se napram ententi prijazno obnašajo. Ker pa se angleška vlada ne vede nič kaj spodobno, bi se utegnla okupacija Carigrada zelo zavleči. Nov razlog, da sprejme Grčija to nalogo in se svet polagoma živi v nov položaj.

Da bi podobna razrešitev ne bila vseč Franciji, še manj pa Italiji, je precej gotovo. Toda navadno angleška diplomacija dosega v mednarodni politiki največ uspehov in Grki nedvomno stavijo na najboljšé mesto, ako zaupajo v pokroviteljstvo Londona.

Konferenca Inspekcije Rada.

V dneh 17. do 20. avgusta t. l. vršila se je v Slavonskem Brodu l. letna konferenca Inspektorjev Rada cele države. Kakor je našim čitatelem gotovo znano, osnovala se je lansko leto kot posebno oddeljenje ministristva socialne politike v Beogradu Inspekcija Rada (obrtno nadzorništvo) za vso kraljevino SHS. Njen namen, je ščititi delavstvo pred izkoriščanjem in izrabljanjem s strani brezvestnega kapitala in na ta način zaeno obvarovati vso našo mlado domačo industrijo. Država se je razdelila v potrebno število oblastí, od kojih jih ima 15 že svoje inspekcije, ki povsem redno poslujejo. V Sloveniji postoje tačas tri inspekcije in sicer v Ljubljani, Celju in Mariboru, od kojih je bila zastopana v Slav. Brodu samo mariborska. Ostalo državo so zastopali posamezni inspek-

torji, 12 po številu, centralno inspekcijo pa načelnik iste inž. M. Anton Štebi. — Na konferenci pretresal se je načrt novega, povsem v modernem duhu sestavljenega pravilnika o socialnih, higijenskih in tehničnih zaščitnih merah v industrijskih podjetjih. Načrt je bil z malimi spremembami sprejet, pri čemur se je posvetila osebita pažnja specialnim varstvenim napravam v obratih, ki posebitno močno ogrožajo življenje in zdravje zaposlenega delavstva. Sestavljen je uzorni delavni red, popolnoma modernim prilikam odgovarjajoč, sprejela se je resolucija, s katero se poziva centralna vlada, da z uredbo uvede institucijo delavskih zaupnikov v pokrajinah, kjer jih dosle še ni bilo. Posebna pažnja obravala se je čim popolnejšemu zednačenju socialne zakonodaje in zaštite delavskega razreda, ki je v nekaterih delih naše države še zelo primitivna in pomanjkljiva. V tem pogledu bi Slovenija lahko služila za zgled našim južnim bratom. — Konferenca je trajala 4 dni in se je vršila v prostorih brodske deklishe šole. Razpravljalo in sklepalo se je popolnoma demokratično, da pridejo mnenja vseh posameznih inspektorjev do veljave. Zborovanje je posetil tudi minister socialne politike. Izrazil se je zelo laskavo o dosejanem delovanju Inspekcije Rada, osobito o njenem osrednjem vodstvu. — Tudi gradski načelnik mesta Broda je pozdravil zborovanje s prisrčnimi besedami. — Konferenco je vodil Središnji Inspektor Rada, načelnik g. inž. M. Anton Štebi, ki si je s svojim nesebičnim delovanjem pridobil velikih zaslug na izgraditvi te prevažne socialne institucije. Dr. K. D.

Gospodarstvo.

Naša trgovska izobrazba.

Mnogo se piše po listih o prirodnih zakladih naše države, o njeni ugodni zemljepisni legi in o njenem pomenu za trgovino. Toda večinoma le — pišejo. Za izrabo naših naravnih krasot pa se je storilo še zelo malo, da skoro ničesar. Glavni vzrok naše nedelavnosti na tem polju je pomanjkanje izobraženega trgovstva. Pri vsakem večjem podjetju so — zalibog v dobi nacionaliziranja — udeleženi tuji, Francozi, Angleži ter nemški ali češki židje. Tuji spoznavajo pomen naših prirodnih zakladov za industrijo in trgovino. Dunajski židovski kapitalisti (Wiener Bankverein i. dr.) si ustanavljajo na naši zemlji razna podjetja, investirajo kapital in nudijo zaslužek posebno svojim ljudem. Ne vemo, ali mora res že vsak knjigovodja priti iz inozemstva, ali nimamo lastnih ljudi? Posebno Hrvatska je preplavaljena s tujerodnimi elementi, ki se, kakor znano, še sedaj nočejo uživati v naši ujedbinjenosti, pač pa smo jim v toliko dobrodošli, da si na naši zemlji grabijo denar. Seveda! V bivši Avstro-Ogrski so se pečali za veletrgovino večinoma najbolj izobraženi Nemci in Čehi, oni so imeli v rokah vso importno, eksportno in bančno trgovino, njihov kapital je uničil vsak samosten napredek drugih narodnosti. S prevratom pa so se razmere spremenile: mi Jugoslavlani smo politično sami gospodarji na svoji zemlji. Toda kako dolgo? Če smo politično osvobojeni, nismo še gospodarsko, vsak dan lezemo še bolj v odvisnost tujcev. Gospodarska odvisnost pa je še hušja, kot politična. Nam manjka predvsem mož, ki bi spoznali naš pomen za svetovno gospodarstvo, mož, ki bi delali na to, da ne zaidemo v suženjstvo tujega kapitala, da gradimo z lastnim denarjem tovarne, da ne bo potem vsaka šivanka izdelek tuje roke, sad tujega kapitala.

Kakor rečeno, potrebujemo strokovno izobraženih moči v naši industriji in v naši trgovini. V bivši monarhiji se Jugoslavlani nismo pečali z vnanjo trgovino. Sedaj se moramo. Naša importna in eksportna trgovina mora dobiti in vseh važnih tržiščih na kontinentu in v prvorjudo dobra zastopstva, zastopstva, ki bodo imela veselje do dela, do trgovine, ki bodo poročala o svetovnem trgu. Seznaniti nas morajo s tujino in tujimi trgovci. Naši konzulati, poslaništva, potrebujejo komercialno izobraženih uradnikov, ki bodo posvečali naši trgovini večjo pozornost, kot jo posvečajo naši politiki in enaki. Sicer se je v teh par letih svobode za naš trgovski naraščaj pač nekaj storilo, ustanovilo se je precej trgovskih šol, tudi visoko trgovsko šolo v Zagrebu smo dobili. Toda ta trpi še na porodnih bolečinah in zaenkrat ne more nuditi zadovoljive trgovske izobrazbe in predvsem širšega svetovnega obzorja. Nekaj trgovskega di-

jaštva je treba poslati v svet med tujce, kjer pozabijo na domače malenkosti, da razširijo svoje znanje in oplodijo potem ozki idejni krog našega gospodarstva in naše trgovine. Dosedaj gotovo še vse premalo vidimo prek naših mej, premalo vemo o življenju sveta. Naša mladina sama ve, da je treba v svet, dolžnost države je, da podpira pridne dijake, ki gredo radi študirat v tujino. Dosedaj je kazala ravno država trgovskim visokošolcem najbolj mačehovski lice, češ trgovskih uradnikov država ne potrebuje. Toda, ravno trgovsko inteligenco bo rabila država, če bo hotela spraviti svoje gospodarstvo v lepši red.

Naši trgovski visokošolci študirajo predvsem na dunajski visoki šoli za svetovno trgovino (bivši eksp. akademiji), dalje v Kölnu, Hamburgu, Mannheimu in drugod v Švici in Franciji. Na Dunaju je okrog dvesto jugoslovanov-trgov. visokošolcev; poleg tega tudi mnogo židov iz naše države. Na imenovani visoki šoli je tudi okrog tri tisoč židov iz raznih držav, ni čuda, da potem ravno potomci Abrahamovega rodu vladajo v svetovni trgovini. Izmed navedenih dvesto jugoslovanov menda nihče ne živa državne podpore. Slovence je neznatno podpiral privatni trg. šolski fond. Med slovenskimi dijaki je mnogo zelo marljivih, toda zelo revnih, dolžnost države je, da se jih v bodočem šolskem letu spomni in jim omogoči študij.

+ Internacijskalna donavska komisija. V komisiji so zastopane sledeče države: Bavarska (min. Sellger) Würtembergška (državni tajnik Peter), Avstrija (Hukeisen) Bolgarija (Lazarov), Italija (min. Rossetti), za temi Anglija, Rusija, Francija, Madžarska, Rumunija, Jugoslavija in Čehoslovakska. Na mesto prejšnjega predsednika Edmunda pl. Mikloša je prevzel predsedstvo Italijan Rossetti, ki je eden najboljših strokovnjakov v tehniki iz eksploataciji vodnih sil.

+ Svilo za sita in papir za soblilvanje obrti. v zalogi. kar bo razdelil karske šablone ima »Urad za pospeševanje obrti v zalogi, kar bo razdelil med interese. Svilo za sita je št. 7 in je 102 cm široka.

+ Cement za obrtnike. Urad za pospeševanje obrti lahko preskrbi obrtnikom trboveljski cement. Stavbeniki, zidarji in izdelovatelji cementne opeke naj prijavijo svoje potreščine na naslov urada, Dunajska cesta št. 22 do 1. septembra t. l.

* V španskih kinematografih. Novi policijski ravnatelj v Madridu je uvedel v madridskih kinih nov način v sistemu sedežev in sicer je odredil tako, da bodo sedeli na eni strani sami moški, na drugi pa sam ženski svet. Poleg tega morajo med igro svetilke goreti. Vsekako so se morale v madridskih kinih dogajati lepe reči glede javne morale, da je policija izdala god. navedene naredbe.

Dnevne vesti.

Zbor ljubljanskih zaupnikov NSS je na svojem večerajšnjem zborovanju po referatih glede nadomestnih volitev v občinski svet ljubljanskega župana. Zbor zaupnikov je z največjim ogorčenjem obsodil in protestiral proti gonilni mladoliberalni klikki okrog Jutra in Ponderjaka in soglasno in z navdušenjem izrekel tov. Antonu Pesku svoje popolno zaupanje.

Neutemeljena odsotnost. Pri pogrebu pokojnega kralja osvoboditelja je beograjska javnost z začudenjem in ogorčenjem pogrešila g. dr. Željaka in g. dr. Kramerja. Skrajna brezskrbnost namreč je, da sta izostala obadva od pogreba kralja, pod katerim je eden služil kot predsednik pokrajinske vlade, drugi kot minister. Oseba komandirata je včasih pač le več vredna, kot pa državotvornost.

Strojna šola vojne mornarice. Ministrstvo vojne in mornarice, oddeljenje za mornarico v Zemunu je razpisalo natečaj z dne 3. avgusta t. l. Mor. br. 5889 A, glede sprejema golejencev in strojno šolo vojne mornarice v Gjenovici (pošta Zelenika, Boka Kotorska). Pogoj natečaja se objavlja v Uradnem listu.

Dolgovojakov. Uradno se razglasi: Posamezne privatne osebe in zavodi predlagajo vojaškim komandam pritožbe radi dolgov, ki so jih napravili podčastniki, kaplari in moštvo, ter prošio, da vojaške oblasti izvrše povračilo. V sled pojasnila vojaške oblasti se objavlja, da je po vojaških predpisih podčastnikom, kaplarjem in moštvu najstrožje prepovedano, delati dolgove in da vojaške oblasti v nobenem slučaju ne morejo prevzeti plačila takih dolgov.

Osebnostna vest. Šef generalne inšpekcije voda g. ing. Ivan Štrajcar je imenovan za generalnega inšpektorja s činom od 1. junija 1920.

Odvetniška vest. V imenik odvetnikov s sedežem v Kočevju, se je vpisal g. dr. Martin Malnerič.

Učitelj v šoli uradna oseba. Učiteljica Ivana Linovčeva v Bevkah je kaznovala 2 Minjarjeva dekca z zapornim v šoli. Prišla pa sta oče in mati ter kričala nad učiteljico ter jo celo suvali. Minjar je bil obsojen na 3 tedne, njegova žena pa na 2 dni zapore.

Velika nesreča se je zgodila v nedeljo dopoldne v bližini Kremsa. Parnik Danubija, ki je vlekla za seboj vlačice, se je pogreznil. Dva masinista, ki sta bila zaposlena v kurilnici, sta se zadušila. Kmalu nato je došel na mesto nesreče vlačič Czorhalem, last madžarske paroplovne družbe. Strgale so se vrvi in tri ladje, ki jih je vleklo, so zalede ob strmo nabrežje in se poškodovale. Tovor, 80 vagonov soli ga Madžarsko, se je potopil. Škoda znaša 30 milijonov kron.

Sleparski invalid. Anton Župevc iz Krškega, invalid s protezo je izvil od Marle Zagarijeve 6000 kron in pobegnil. Izrazil se je, da gre v Nemško Avstrijo.

Velika steparija z dolgarskim bankovcem. Dne 11. t. m. je prišel k Kukukenbergu Andreju v Trbovljah neki neznanec, ki se je izdal za lesnega trgovca iz Škofljoke na Gorenjskem. Prodajal je Kukukenbergu bankovce za 10 dolarjev pod pogojem, da ga tekem 3 dni zopet odkupi. Kukukenberg mu je dal za bankovce 12.000 kron. Ker se neznanec trgovca ni vrnil, da bi odkupil bankovce je šel Janko Drnovšek s tem bankovcem v Ljubljano, da ga proda v banki. Toda tu je doživel lepo razočaranje. Vse banke so namreč odklonile nakup, odtodno zamenjavo, češ da bankovec nima nobene vrednosti več, ker je zapadle emisije. Neznatni slepar je odšel z denarjem v Nemško Avstrijo.

Smrtna obsodba. V Budimpešti je bil podčastnik Pekete obsojen na smrt, ker je iz vojnega ministrstva odnesel važne dokumente z namenom, da jih proda češko-slovaški državi.

Nesreča. Ravnik Ivan, delavec na železnici se je ponesrečil na postaji Sotška, pri nalaganju kamenja na železniške vozove. Z graničja je padla velika skala in mu zdrobila nos. Težko ranjenega so prepeljali preko Jesenice v ljubljansko Lelčico.

Prošnja za pojasnilo. Že več strank se je zgledilo s pismi, iz katerih je razvidno, da je promet za poštne pakete med Jugoslavijo in Ameriko v Ameriki odprt in da sprejemajo ameriške pošte pakete za Jugoslavijo. Ker pa naša pošta kljub temu ne sprejema poštnih paketov, prosimo pojasnila, kaj je s tem prometom, ali pridejo v Ameriki oddani paketi k nam in kdaj bodo naše pošte prejemale poštne pakete za Ameriko.

Naši orožniki v Dalmaciji nam pošiljajo bridke pritožbe o nerodnosti in slabi plači. Za meseca sušca je bilo premečeno 50 Slovencev k 6. brigadi, da zasedejo po Italijanih izpraznjene pokrajine. Celo leto nimajo nikakega reda, ležati morajo po tleh brez slame. Hrana je zelo slaba, nesnažna, pri tem pa neznožno draga ker računajo le v dinarjih. Objubljene so jim bile denevnice, a so jih sedaj odbili. Pri sedanjih plači se godi orožnikom slabše kot vojakom, ki imajo vsaj redno hrano in ležišče.

Začasni zakon o državni trošarini. takšah in pristojbinah je prinesel Uradni list št. 100, na kar se interesirajo opozarjajo.

legitimacije gotove in da se iste izdajajo vsak torek in četrtek od 19. do 20. ure zvečer v društvenih prostorih v podzemskem lokalu Jadranske banke, Selenburgova ulica. Člane se opozarja, da prinesejo seboj svojo sliko na mehkem kartonu. Tajništvo.

Renoviranje trančanske cerkve. Je bilo že skrajno potrebno in je cerkev, dasi lepo impozantno fasado, kazala trg. V kratkem bodo dograjeni in postavljeni pomožni odri. Cerkev bo vsa prepleksana s stolpi vrh, seveda pa ostane bistvo fasade nespremenjeno. Delo je prevzela tvrdka Viljem Treč, tehnično vodstvo pa stavbenik Cmilini.

Številne izgube. V zadnjem času se zopet kopljejo naznanila glede izgube listine, zapestnice, ročnih torbic, uhano, prstanov itd. Pri teh izgubah pa ni izključeno, da dotična oseba v resnici svoje stvari ni izgubila, marveč jo je spretno okradel kak žepni tat. Zato opozarjamo občinstvo, da pazi na svoje stvari, osobito v gručah in gnečah, sumljive osebe pa takoj naznani prvemu stražniku.

Okraden kopalce. 15 letnemu dekcu Vilko Lampu iz Prisojne ulice 1 je ukradel neznanec med kolanjem na Ježici hlače in sukniče, vredno 1400 kron. Poleg škode je pripravil tat fantja tudi v nemalo zadrženo, ker je bil haenkrat brez obleke.

Zatekel oven. V Prulah je vjel učence Josip Snoj, Hrenova ulica 14 zatekalo ovna. Oven je včasni oskrbi pri posestnici Mariji Černe v Kladezni ulici 21.

Neusmiljena mati. Svoječasno je poročal neki ljubljanski list, da je mati N. N. tako pretepla svojega osemletnega sina, da je bil skoro po celam životu črn, in da so ga morali oddati v bolnico. Mati je bila danes radi tega pred sodiščem. Po njeni izpovedi, katero so potrdile tudi priče, je stvar nekoliko milejša. Njen sin je namreč, dasi še mlad že velik postopal. Prispelito se je, da ga ni bilo po dva dni domov in ga je mati neshetokrat morala po noči iskati po mestu. Ob neki taki priliki pa je mater tako ujezilo, da je vzela palico in ga res morda malo preveč natokila. Preveč pa je z oziranjem na to, ker je fant bolan, trpi namreč na kostni jetiki in leži sedaj v bolnici. Tudi takrat ga je nesla v bolnico, toda ne kot ona trdi, radi udarcev, marveč radi njegove stare bolezni.

Nespametno zmerjanje. Kljub temu, da so pravde tako drage, se ljudje osobito ženske še vedno neizprosno med seboj zmerjajo in potem tožarijo druga drugo. Bese da, beseda, ena gre tožiti, druga vložiti pritožbo, cela vrata priče gre na sodišče. Ljudje se pričajo dalje, neti se sovraštvo in konec je ta, da sta večinoma obe stranki občutno kaznovani. Drastičen slučaj takih nespametnih prepričev se je odigral večer pri tujakšnem okrajnem sodišču. Pred sodnika stopi mlada gospodična S. Z. in tožijo gospo Z., da jo je te globoko žalila na njeni dekliški časti. Gospa Z. pa ji zavrne, da je tudi ona vložila pritožbo. Sodnik obtožnici Poravnajte se, če ne bosta obe zaprti! Obtoženka: Magari, samo skupaj ne! In začela se je obravnava. Dognali so, da je obtoženka res žalila mlado gospodično, kar tudi sama prizna češ, bila sem jezna — malo prej se je namreč stela z bratom tožnice — in povedala sem ji, kar ji je. Obsojena je bila na 400 kron denarne kazni. Sedaj pride na vrsto še tožnica. Tako bodeta vsaka nekaj dobili in rešena bo čast.

Umrl je najmlajši sinček Slavko gospodu centralnemu nadzorniku lž. žel. ing. M. Snelerju. Čislani družini iskreno sožalje od vseh prijateljev in znancev.

Koroško.

Slovenska zmaga. V občini Bistrica pri Pilberku je vkljub pritisku nemških oblasti pri ponovnih volitvah zopet slajno zmagala koroška slovenska stranka.

Nemška podvljanost. Dne 14. t. m. je bil v Smarjeti v Rožu strahovit požar. Kmetu Zavrzu so pogorela vsa poslopja. Gasiti je prihitel tudi neki avstrijski major, ki živi tam na letovišču. K njemu ka je pristopil neki nemški kar tu mu rekel: »Gospod major, kaj se toliko trudite? Naj le vse pogori, saj so Slovenci! Major ni mogel razumeti tolike podvljanosti.

Veleselj.

Poštni in telefonski urad. Pošto in brzojavno ravnanstvo sporoča: Za čas trajanja Ljubljanskega velikega semnja od 3. do 12. sept. 1921 se ustanovi na vsi svrhu določenem prostoru v Ljubljani začasni poštni in telefonski urad z nazivom »Ljubljanski veliki semeni«. Stroške za poštne urad trpi urad »Ljubljanski veliki semeni«. Poštni urad se bo bavil s prodajo vrednostnih, s prejemanjem navadnih in priporočenih pismenih pošilk in s sprejemanjem brzojav. Telefonski urad bo priključen na telefonsko centralo Ljubljana I in bo posloval kot javna govornica ter kot posredovalnica za morebitne postranske telefonske postaje v posameznih oddelkih semnja. Poštni urad bo imel dnevne večkratne zveze s poštnim uradom Ljubljana I in bo posloval kot oddelek tega urada. Uradne ure so določene od 9.—18. ure. Pošiljke oddane pri tem uradu bodo opечатene samo z žigom, ki nosi besedilo »Ljubljana veliki semeni«.

Ptuj.

V glavnih mestnih cerkvi so se vršile dne 22. t. m. ob pol 18. uri pogrebne svečanosti za Nl. Vel. kraljem Petrom I.

Primarij javne bolnice g. dr. Rebuta se preselil v Gorico. Gosp. dr. Rebuta je slovel kot eden najboljših kirurgov.

Pazite na otroke, da ne dobijo užigalnice v roko. Katarina Horvatič iz Goročjevasi je pustila samega 4letnega sinčka doma. Na mizl je otrok našel žigice, s katerimi se je začel igrati. Naenkrat je začelo poslopje, ki je bilo s slamo krito goreti in zgorelo z vsemi pridečki in gospodarskim orodjem. Zraven je zgorela tudi hiša sosedja Jožeta Zitnika. Otrok je pravočasno ušel iz hiše. Škoda znaša nad 60.000 K, a zavarovana sta bila za malenkostno svoto. Zvišajte zavarovalnico na današnjem cenam odgovarjajočo svoto!

Ker ji je kravo »zacoprala«, da nima mleka, je Marija Jereneč iz Leskovca napela Marijo Merc. Merc je zadobila več telesnih poškodb, tako da si je morala iskati pomoč pri zdravniku. Marija Jereneč je bila zaradi tega obsojena na 14dnevni zapor.

Primorje.

Corriere della Sera o kralju Petru. Ugladni Milanski list »Corriere della Sera« je posvetil spominu našega velikega kralja daljši in objektivni pisan članek. Potem ko konstatira praznoto raznih iz Avstrije razširjenih laži o kralju Petru, posebno dogodbe o odstranitvi Aleksandra, popisuje precej obširno življenje kralja Petra. Članek konča svoj članek: »In stari kralj je mogel jasnega obličja stopiti v grob. Dasi je zasedal v zarji krvi prestol, ki je bil vsled notranjih nemirov iz zavisti močnega sosedja le malo sigen, je mogel vendarle doživeti triumi svoje rusofske politike, da je združil pod svojim žezlom vse Jugoslavije in da je po zmagi utrjena njegova dinastija. In če se povzpe nova država, da dožansko pripomore k svetovnemu napredku, tedaj bo to v mnogem zasluha neukrotljivega patriotizma umrelega kralja.«

Kralju Petru sledi kraljevič Aleksander, ki je bil rojen 1. 1888 v Cetinjah. Kraljevič Aleksander se je zelo odklopal v vseh poslednjih vojnah in je za časa reganstva, ko je dejansko izvrševal kraljevo oblast, podal dokaze o svojih političnih zmčnostih.

Tudi revolverski list »La sera« poveča kralju Petru daljši članek. Dasi je članek pisan še precej čedno, vendar se ni mogel revolverski list premagati, da bi vnestil v članek par krvavih senzacijskih stvari poslednja je ta, da je bil kralj Peter samo kralj Srbije in ne še kralj Jugoslavije. Če ima sedaj »La sera« mirno kri, blagor ji!

Fašizem poka. Fašistovske organizacije v Romaniji in Emiliji so se izrekle proti Rimu sklenjenemu miru med fašisti in socialisti, ker je bil oče dogovorjenega miru poslanec Mussolini. Je ta izvajal posledice in izstopil iz izvrševalnega odbora fašistov. Njegov izstop je kakor sedaj izjavlja neprikljen, S tem pa ni razdor nad fašisti še končan, temveč nasprotino le poostren, ki se bo rešil na bližnjem kongresu fašistov v Rimu.

Maščuite tržaški požig.

Dne 13. julija 1920 se je zgodilo ono nezasišano divjanstvo, da je podvljana družal pod patronanco uradnih organov zažgala našo trdnjavo ob Adriji.

Ko so živali takrat rdeči plameni proti nebu, tedaj je zlohotno vriskala in plinjal radosti razbescnela množica, češ uničili smo trdnjavo tržaških Slovencev, za večno strli so sedaj oni!

Toda prazgodnje je bilo veselje, ker obenem s planenjem so ni dvignili proti nebu samo rdeči petelin požiga, ampak tudi petelin maščevanja.

S pogorišča ključne na maščevanje ta petelin in krepki odporno silo podjarmljenih in vzbujajo ljubezen in poštvovalnost svobodnih. In da ostane vzevog klic vsem Jugoslovonom neizbrisno v spominu, je založila Jugoslovanska Matica svoje prva kolke, ki so posvečeni požigu tržaškega Narodnega doma.

Lepo, umetniško delo slikarja Kosa so ti kolki in polni rodoljubne simbolike.

Sredi v plamenih stoji v bojni pozii petelin in ključne na maščevanje, da bo prebita črna žalost tržaških Slovencev, ki je nastala iz rdečih plamenov požiga Narodnega doma.

Samo ene vrste more biti za enkrat maščevanje, to je, da podpremo Jugoslovansko Matico, ker 13. julija je bila s požikom Narodnega doma zadelana ysem Slovencev globoka rana in vse kulturno življenje je bilo s tem ogroženo in zato je nastala s tem za Jugoslovansko Matico dolžnost, da pomaga primorskim Slovencev. In ta enostavna, toda vendar življenjske važnosti velika resnica je na enak priprosto način uveljavljena na kolku.

Požig tržaškega Narodnega doma je bil največji zločin nad primorskimi Slovenci. Izvršen pa je bil zločin, ker so bili tržaški Slovenci zvesti nam.

Zato je naša dolžnost, da nagradimo njih zvestobo in da maščujemo zločince. Zato čujte klic rdečega petelina, zato kupite kolke Jugoslovanske Maticе, ki so v pomoč preganjanju »ki so danes naše najizdatnejše maščevanje.

Za danes je to maščevanje sicer še skromno, toda ono je predpriprava za ono drugo maščevanje, ki ga hočemo vsi in ki ga mislimo vsi, čeprav ne gorivimo o njem.

Tu zapužite kolke Jugoslovanske Maticе, zato maščuite tržaški požig!

Drubiž.

Program fašistov. Nečavno je priobčilo »Lavoratore« sledečo anekdoto: V »Cawera di lavoro italiana« se je vršil fašistovski shod. Protestiralo se je proti štrajkom socialistov, —

Naročite in širite JUGOSLAVIJO!

Pokrajina.

Iz Hrastnika. Gospod »Jutrov« dopisnik v Hrastniku se zelo moti, če misli, da bude s svojimi lažljivimi članki v »Jutru«, delal uspešno reklamo za »soc. patrijote«, ker že dejstvo, da se g. R. vleče za Cobalovce, nam je v dokaz, da ta stranka ne more koristiti delavcu. Vsem nam je še v spominu, kako se je ob priliki rudarskih mezdnih pogajanj ravno ta gospod repenčil ter dokazoval, da so naše zahteve prefrane itd. tako, da so celo njegovi stanovski tovariši pripoznali, da spada on le še na »Studenec« pri Ljubljani. Glede v članku navedenih izrazov, kot šuff, baraba itd., ki so baje leteli na Brandnerja, z vrst hrastniških rudarjev, konstatiramo, da je ta trditve ostudna laž, ker se teh besed ni silalo niti iz vrst komunistov, niti iz vrst napoljenih soc. dem., ampak, da je silnih izrazov zmoečen je človek dopisnikovega kalibra. Čudno se nam le zdi, da se ta človek še prdrezne imenovati ljudskega vzgojitelja. Gospodom »sodrugom« pa svetujemo, da se nikar ne vežejo z omenjenim gospodom, ker po slabi družini rada glava boli. — Več zavednih delavcev.

Sokolstvo.

Vsem sokolskim društvom. V zadnjem času so se dogodili slučaj, da člani Sokolskih društev ob priliki sokolskih zletov niso imeli potrjenih svojih železniških izkaznic na nasprotni strani od zletnega odbora. Take izkaznice so za povratek neveljavne. Železniški uslužbenci imajo pravico od takih udeležencev zahtevati po 10 dinarjev pribitka. Opozarjamo vsa Sokolska društva, da opozore svoje članstvo na to nepravilnost, ker bude sicer imelo gmotno škodo. Starešinstvo Jugoslovanskega Sokolskega Saveza.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Prodaja se:

BOS. SLAVNE VELIKE SLIVE

z roko trzane po K 5, tresene K 3.50, labolka 2-5 K, hruške 3-6, breskve itd., vseh vrst sveže zeleno in suho sadje, Bos. fini tobak, cigare in cigarete z izvoznim dovoljenjem. Prva Bos. Izvozna radnja C. Vasiljevič, Tuzla (Bosna).

HISA

na Sencah št. 37, ob Tržaški cesti, dvonadstropna, za vsako podjetje pripravna, je naprodaj. Več se izve istotam pri lastniku Tribuč. 1742

VILA

na Olincah št. 1, ob Tržaški cesti, onodružinska z bogatimi stranski in notranji in krasnim vrtom je na prodaj. Več se izve istotam pri lastniku Tribuč. 1741

POZOR! ZIMA! POZOR!

Zimo vsake vrste izdeluje in prodaja tvrdka M. Ješe, Stražišče pri Kranju. Vzorca na razpolago poštnine prosto. 1737

Kupi se:

I ELEKTROMOTOR, 300 VOLT NAPETOSTI

1/2 PS, s 1200 obrati na minuto, s pogonskimi oporom, se takol kupl. Cenjene ponudbe prošim na upravništvo lista. 1613

Službe:

MLAD GOSPOD

22 let star želi službe v kaki pisarni, skladišču. Vstop takol. Cenjene ponudbe pod šifro »VESTEN« na upr. »Jugoslavije«. 1738

SPREJMEM TAKOJ

mladeža, pridnega in poštenega mlinarškega pomočnika. Mesečna plača dobra po dogovoru. Anton Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zidanem mostu. 1740

SPREJME SE

Izjemna prodajalka v papirni stroki. Pridobite uposlati pod šifro »Papir« na upravništvo Jugoslavije. 1748

UČENEC

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo se takol sprejme v trgovini z mešanin blagom. Bermež in Rahne, Selo — Moste pri Ljubljani. 1744

Razno:

ZAMENJAM STANOVANJE

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in drvarnice v sredini mesta za enako v mestu ali najbližji okolici. Cenjene ponudbe prošim na upravo lista pod št. 1728. 1728

PEKARNA

dobro ldoča se odda v najem za dobo od 3-10 let tistemu, kdor odkupi inventar. Cena za inventar in lokal 80.000 K. Naslov v upravi lista. 1737

DIJAK — TRGOVSKI AKADEMIK

18-je v Ljubljani za prihodnje šolsko leto stanovanje. Ponudbe na upravo lista pod »Trgovski akademik«. 1704

GOSPODIČNA

18-je stanovanje z zajtrkom. Cenjene ponudbe na upravništvo »Jugoslavije« pod »Uradnica« 1902a. 1724

IŠČEM TRGOVINO V NAJEM

(kupil tudi hišo, pripravno za trgovino) Pojke na deželi na prometnem kraju. Pojedba pod t. m. št. 1733 na upravo lista. 1733

Ljubljana.

Dramatični oidek izobraževalnega društva »Bratstvo« ima danes 24. t. m. v občinskih prostorih splošni članski sestanek. Obvezna je prisotnost že upisanega članstva. Novo pristopajoči dobrodošli! Vaznost velika! — Režiser.

Zglaševanje rojstnih letnikov 1871—1898 se vrši od 22. avgusta do 6. septembra na ljubljanskem magistratu v posvetovalnici.

Mestni užitniški »rad«. V sled svoječasnega sklepa v obč. svetu, se bodo pri kontrolnih štacijskih (mitničnih) izvršile sledeče izpremembe: Pri železniškem prehodu tik skladišča drž. kolodvorca se zgradi malo poslopje za prejemalka in užitinske organe, ki bodo pregledovali užitni podvrženo blago. Mitnica na Gosposvetjski cesti se premesti v Spodnjo Siskovo v bivše lokale policijske straže. Ob periferiji bodo postavljene čuvajnice za stranske dohode. Kjer bodo pazniki pobirali užitnino za blago, dacu podvrženo. Premesti se tudi mitnica z Dunajske ceste k artiljerijski vojašnici, ob stranskih dohodih pa se postavijo male čuvajnice.

Društvo bančnega uradništva v Ljubljani obvešča svoje člane, da so društvene

Maribor.

Spomenik kralja Petra. V Mariboru se je pričelo gibanje, da se postavi tudi v tej važni obmejni postojanki dostojen spomenik velikega kralja Osvoboditelja.

Policijski svetnik dr. Senekovič je odšel na dopust. Zastopa ga policijski nadsvetnik Vračko.

Predprodaja železniških voznih listkov. Špedicijska tvrdka »Balkan« (v bližini kolodvorca) je prevzela prodajo vseh železniških kart za Jugoslavijo in Nemško Avstrijo po isti ceni kakor na železnici.

Prijeta roparska tolpa. Mariborskim detektivoma g. Jugu in Saksidi se je posrečilo te dni spraviti pod ključ prav neverno družbo, ki je že nekaj časa ogrožala javno varnost in tuje imetje v mariborski okolici. Roparska družba je napadla koncem junija t. l. gostilničarko Katarino Viscopnik na Meljskem hribu ter z orožjem v roki izsilila od nje nad tisoč kron vredno zlatinno in drugo. Dalje je okradla gostilničarko Terenzio Lukasa v Marenbergu ter druge. Na podlagi uspešnih poizvedovanj imenovanih dveh varnostnih organov so bili aretirani Matija Sutek in Jakob Pogorelec v Ormožu, dalje v Marenbergu neki Ivan Drevenshek in v Mariboru pekovski pomočnik Franjo Lah, ki je bil poglavar te družbe. Roparska družba je organizirano delovala po natančno izdelanih načrtih in je imela pripravljene veliko število nadaljnjih ropov in tatvili. Pri preiskavi so se našli skoraj vsi ukradeni predmeti.

Dr. Dornovšek, primarij tujakšnje javne bolnice se je povrnil z dopusta in zopet redno ordinira.

Raztrgana slovenska zastava. Iz okna hiše v Orožnični ulici št. 11 razobešeno slovensko zastavo so v noči med 21. in 22. avgustom neznanzi zlikovci odtrgali od droga. Ker zastava ni bila dosti vredna, je gotovo, da se je čin izvršil radi sovraštva do slovenske trobojnice, katerega je tudi še v Mariboru več kot dovolj.

Veliki zvon v stolni cerkvi je počel ob priliki zvonjenja za pok kralja Petra.

Prve tešple so se pokazale danes na tujakšnjem trgu. Pa so še precej kisle, namreč 16 kron za kilogram.

Griza. V Hočah pri Mariboru se v vedno večjem številu pojavlja griza, ki je zahtevala že več žrtve. Zdravstvena oblast je ukrenila vse potrebno, da se razširjenje bolezni zajezi.

Celje.

Dan pogreba kralja Petra v Celju. Ob 9. uri jutraj je bil slovesen žalni obred v celjski farni cerkvi, katerega so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti, celjski župan dr. Hrašovec, ter mnogo prebivalstva. Po opravljeni je cerkveni molški zbor na koro zapel žalostinko »Človek glj doganje svoje«. V evangoljski cerkvi, katera je bila črno drapirana, je istotako ob navzočnosti vojaških in civilnih oblasti ter mnogo drugega občinstva opravil ob

Nadomestne obč. volitve.

V zmislu razpisa pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za notranje zadeve, z dne 12. avgusta 1921, št. 22.778 se daje s tem javno na znanje, da se za mandate onih občinskih odbornikov in njih namestnikov, ki so bili izvoljeni na podstavi komunističnih kandidatnih list in kateri mandati so razveljavljeni na postavi člana 18 zakona o zaščiti javne varnosti in redi v državi z dne 2. avgusta 1921, na podlagi Uredbe o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji z dne 15. maja 1920, št. 245, odnosno z dne 17. febr. 1921, št. 59, izvrši dopolnilna volitev odbornikov in namestnikov občinskega odbora mestne občine Ljubljanske, v torek, 20. septembra 1921. Začetek volitev je ob 8. uri; oddajanje glasov se sklene ob 17. uri. Izvoliti je v občinski odbor šest odbornikov in šest namestnikov.

Volišča so ta-le:

I.: Šolski okraj — v Mestnem domu; II.: Šentjakobski okraj od črke A do N — v šentjakobski šoli, na levi; III.: Šentjakobski okraj od črke O do Z — v šentjakobski šoli, na desni; IV.: Krakovo in Trnovo — v šoli na Joževem grabnu; V.: Dvorski okraj, zapadni del, in sicer od trnovskega volišča vzhodno do črte: Dvorni trg, Vegova, Hilšerjeva in Simon-Gregoričeva ulica — v državni obrtni šoli; VI.: Dvorski okraj, vzhodni del, in sicer od prej navedene črte do Prešernove ulice in Aleksandrove ceste — v državni realki; VII.: Kolizejski okraj z Dunajsko cesto in Janez Trdinovo ulico — v I. državni gimnaziji; VIII.: Kolodvorski okraj, zapadni del od Resljeve ceste — v justični palači (sodna dvorana št. 79, I. nadst.); IX.: Kolodvorski okraj, vzhodni del od Resljeve do Ahacjeve ceste, in sicer od črke A do L — na ženskem učiteljsku; X.: Kolodvorski okraj, vzhodni del od Resljeve ceste do Ahacjeve ceste, in sicer od črke M do Z — v šoli na Ledini; XI.: Vodmatski okraj z Ahacjevo in Sv. Martina cesto — v mestni ubožnici in Japljevi ulici; XII.: predkraji, in sicer Hlovača, Crna vas, Ižanska cesta, Dolenski cesta in Hradeckega vas — na vojaškem strelišču ob dolenski cesti; XIII.: Spodnja Šiška, in sicer od črke A do L — v šišenski deški ljudski šoli, na desni; XIV.: Spodnja Šiška, in sicer od črke M do Z — v šišenski deški šoli na levi.

Pravnomočni volilni imeniki so izza dne 20. avgusta t. l. tri dni, to je do vsätetega dne 23. avgusta t. l., vsak dan od 9. ure do 12. ure in od 15. ure do 18. ure vsakomur na vpogled raz-

položenju v občinskem uradu (magistratni posvetovalnici). Izrečno se pripominja, da zoper te volilne imenike ni dopustna nobena pritožba več.

Občinski odborniki in namestniki se volijo po obveznih kandidatnih listah.

Kandidatne liste se morajo vložiti najkasneje tekom petih dni po razgrnitvi pravomočnih volilnih imenikov pri pokrajinski upravi za Slovenijo; oddelku za notranje zadeve v Ljubljani, I. nadst., soba št. 48 ob običajnih uradnih urah, to je do vsätetega dne 28. avgusta t. l. do 14. ure popoldne, in sicer po en izvornik in za vsako volišče po dva prepisa.

Kandidatne liste, ki bi se vložile po označenem roku, se ne bodo mogle vpoštovati.

Kandidatne liste se morajo spisati na uradno izdanem tiskanem obrazcu, ki ga vsak volilni upravičenec dobi proti odškodnini v običajnih urah ali pri podpisnem občinskem uradu od dne 20. avgusta t. l. ali pri oddelku za notranje zadeve pokrajinske uprave v Ljubljani.

Kandidatne liste se morajo dobro čitljivo izpolniti prav natančno po tiskanem obrazcu ter morajo obsežati toliko imen, označenih s tekočimi številkami 1, 2, 3 itd., kolikor je izvoliti občinskih odbornikov in namestnikov.

V kandidatno listo se smejo sprejeti le one osebe ki morejo biti izvoljene; glede tega se opozarja na določila §§ 5., 6. in 7. gori navedenih uredb.

Pod imena kandidatov se napišejo imena po enega predstavnika liste in njegovega namestnika za volilni odbor. Ker se voli v občini na več voliščih, se napisati za vsako volišče po enega predstavnika liste in njega namestnika za volilni odbor.

Na hrbtni strani tiskаницe, kjer je za to pripravljen prostor, se morajo svojeručno in čitljivo podpisati predlagatelji in pa kandidati, poslednji z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo.

Na hrbtni strani je nadalje v za to pripravljeni prostor vpisati izmed podpisancev eno osebo in nje namestnika, ki v imenu in po naročilu podpisancev občujeta z mestnim magistratom, oziroma političnim oblastvom, kot pooblaščenega zastopnika. Ako take prijave ni, se smatra prvi podpisaneec za zastopnika, drugi podpisaneec pa za njegovega namestnika.

Za predstavnike list v volilnem odboru smejo biti označeni ali predlagatelji sami ali druge osebe, ki so vpisane v volilnem imeniku. Brez privolitve se ne sme nihče označiti za predstavnika liste ali njegovega namestnika.

Vsaj osem dni pred volitvijo, to je do dne 12. septembra t. l. morajo one volilne skupine, ki svoje kandidatne liste vežejo, podati dotično pismeno izjavo oddelku za notranje zadeve pokrajinske uprave za Slovenijo in Ljubljani po pooblaščenih zastopnikih. Vežanje kandidatnih list povzroči, da se pri računanju izida volitev vezane stranke najprej smatrajo za eno stranko in se njih glasovi sešetejo. Kandidati, ki so jih na ta način vezane liste dobile skupaj, se med njimi razdele z uporabo načel in predp. §§ 37. in 38 l. c.

Glasovanje se vrši s kroglicami kakor pri volitvi narodnih poslancev v ustavotvorno skupščino.

Glasuje se osebno. Le oni volilec, ki zaradi tehtne hibe ne bi mogel glasovati tako, kakor je načeloma predpisano, ima pravico pred volilni odbor privedi pooblaščenca, da namesto njega odda glas. Invalidi brez desne roke morejo glasovati z levo roko.

Pod kaznijo ne sme nihče stopiti na volišče z orožjem ali orodjem, uporabnim za boj.

Točenje alkoholnih pijač je na dan volitve in dan poprej po vsej občini pod kaznijo strogo prepovedano.

Mestni magistrat v Ljubljani.

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

»Slavni Royal de Beaufevers, ki ga vidite tukaj v njegovi lastni osebi, se je pridružil Trinquetu. Glavar, evo vam zlahtnega gospoda Roanda de Saint-Andreja, sina njegove svetlosti gospoda Jacquesa d'Albona de Saint-Andreja. Mladji gospod hoče ugrabiti gospodično Florizo de Roncherolles, hčerko našega velikodušnega profosa.»

Zgoraj se je oglašil vzdih, podoben vrisku divjega veselja; Nostradamova blede glava se je še globlje sklonila v svojem temnem zatšju, da bi tem bolje videla in slišala. Mlada moža sta se pomerila z očmi.

»Dobro!« je siknil Roland de Saint-Andre. »Tako vas bo pet namestov štirje. Še bolje bo. Ali ste mi pripravljeno pomagati s svojim rapirjem?« je vprašal Beaufeversa.

»To zavisi od cene, ki mi jo ponudite,« se je hladno odrezal Royal.

»Sto tolarjev sem obljubil vašim tovarišem.«

»Če se pridruži jaz, bo dvakrat toliko!« je zarezal Royal in oko se mu je zasvetilo.

Čudno! Mladi mož, ki se je v tem trenutku trdo pogajal, za kakšno ceno posodi svoj meč v zločinski namen — baš ta Royal de Beaufevers, razbojnik brez srca in brez usmiljenja, je malo prej odklonil bogastvo,

ki ga je razgrnil Nostradamus pred njegovimi očmi!

»Sto srebrnikov!« je povzel Royal in prezirljivo namrdnil ustnice. »Tako mi trebuha njegove Svetosti v Rimu! Sto jih porabim sam, kadar se hočem zvečer razvedriti. Dvesto tolarjev boste odšteli, gospodine, ali pa sem vam porok, da pojde vaša punica nemoteno svojo pot! In prvi izmed vas, ki bi ji hotel braniti, bo imel opravka z menoj!«

»Naj bo, ako ni drugače!« je dejal mladi Saint-Andre. »Velja tedaj: dvesto srebrnjakov! A zdaj hitimo, da vas razpostavim!«

»Počakajte malo,« je dejal Beaufevers z ledenim glasom. »Tisti, ki vodi podjetje, sem jaz. Sami pojedmo in vam privedemo dekle, ali pa ne, kakor se nam posreči; vi pa ostanete za pečjo. Ste li razumeli?«

Saint-Andre je okleval. Na tihem pa mu je bilo vidno dobrodošlo, da se more ogniti osebne udeležbe.

»Dobro!« je izjavil naposled.

»Prepustim vam bojšiče.«

»Prav,« je povzel Royal. »In še to: kjer sem jaz poleg, se plača naprej.«

To rekši je zapovedujoče iztegnil roko.

»Ah, dragi mali!« je zamrmral Trinquetuaille ter si otrl solze neženjenosti, ki so mu bile zalile oči.

»Ti pretkanec, ti!« ga je občudoval Strapafar. »Ta vam razume kupčijo!«

»Oho!« je zarenčal Roland de Saint-Andre. »Mari mi ne zaupate?«

»Ne zaupam vam!« je hladnokrvno odvrnil Royal. »Ne vam ne živi duši. Plačajte, ali pa gremo svojo pot.«

Saint-Andre je ošinil razbojnika s pogledom smrtnega sovraštva. Royal je skomizgnil z rameni. Nato je Saint-Andre odgnil svoj premočeni plašč, izvlekel težko možnjo in jo iztresel na mizo. Naglo je preštel denar. Bilo je vsega dvesto petnajst srebrnjakov. Ko pa je hotel zlahtni lopov odiniti razbojnikom dogovorjeno vsoto, je Royal brezobzirno pograbil vse:

»Kar je več, bo za vino. Hajdimo, otroci!«

Kakor bi trenil, je četa izginila v temi, med šumom dežja in tuljenjem vetra. Bled in zasopel, nepremično kakor k.p. zločina, je obstal Saint-Andre sam sredi obmolke izbe, sklanjaje se naprej in poslušaje z vsemi živci svojega telesa... Na njem pa je počival tragiški pogled Nostradama, ki je z vrha stopnic v nekakšni pijanosti opazoval sinu svojega nekdanjega prijatelja, Jacquesa d'Albona de Saint-Andreja!..

In zdajci se je začelo s ceste driranje koles; sledilo je kričanje, psovanje in besno preklinjanje; dva, trije strelji iz arkebuz; srdito zvenkotanje mečev, vzkriki groze in gneva, lečanje ranjencev — izkratka, ves trušč oboroženega napada na oborožene ljudi; skok dveh ali treh konj, ki so bežali v najhujšem diru... Nazadnje je zavladala strahotna tišina: posel je bil opravljen!

Saint-Andre je drgetal. Stal je kakor vkopan. Njegove izbuljene oči se niso mogle odtrgati od vrat. Nostradamus je bil stopil par stopnic niže. Tudi on je željno strmel v ta vrata; kakor arhangel smrti je čakal nje, ki je imela priti: Roncherollesove hčere! Hčere njegovega drugega prijatelja! Na brezkrvnih ustnicah mu je igral zlovešč smehljaj.

»Roncherollesova hči! Saint-Andrejev sin! Tu doli, pred mojimi očmi! Ah, v tistih nočeh prestrašenelega dvoma, ko sem v osrčju velike piramide, v nedrju Sfinge izpraševal usodo, v tistih urah vrtoglave omane in smrtno tesnebe se je dogajalo, da sem se čutil močnejšega od krogarkoli na svetu! A dogajalo se je tudi, da sem dvomil o najvišji učestnosti, ki sem si jo pridobil z dvajsetletnim trdom in delom! Tajna veđa, prepovedana ljudem, tajil sem te! In glej, že na mojem povratku, na prvem koraku se mi nudi nočoj kriče dokaz, da je usoda živo bitje, ki me je prišlo za roko in me vodi k cilju maščevanja, ki mu je posvečeno moje življenje, kolikor mi ga je še usojenega v tem veku. Ona je storila, da se morata srečati v tej v revni krčmi, pred mojimi očmi, otroka tistili dveh, ki ju mrzim, kri krvi, ki jo sovražim: Saint-Andrejev sin hoče oskruniti Roncherollesovo hčer! In kdo hiti zločincu na pomoč? kdo mu meče žrtev v naročje, da jo onečasti? Sin Henrija II., francoskega kralja! Sin moža, ki sta mu onadva izročila Marijo!« je vzklikal Nostradamus v svoji duši.

(Dalje prihodnj.)

Zahtevajte

Jugoslavijo!

Razpisuje se služba pisarniškega uradnika ter registraterja za trajno namestitev. — Pismene ponudbe je vpsolati najkasneje do 30. avgusta t. l. Prejemki po dogovoru. Nastop službe eventualno takoj. Zveza industrij v Ljubljani.

Bombaževa predilnica in tkalnica Tržič išče za takojšnji nastop prvovrstno pisarniško moč za kalkulacijo in prodajo. V poštev pridejo samo v tej stroki dobro verzirani in sposobni prosilci. Razventega **perfektno stenotipistinjo** (mikaka začetnica) katera naj bude tudi komercijelno dobro izobražena. Pogoj za obe službi je popolno obvladanje slovenskega in nemškega jezika, po možnosti tudi srbohrvaščine. Prosilci naj vpošljejo svoj cur. vitae, spričevala, zahtevke plače ter po možnosti tudi sliko direktno na gornjo tvrdko. Jugoslovani imajo prednost.

VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju. Edina tvornica te stroke v Jugoslaviji. **prvovrstne podpetnike.** Čisto domače podjetje!

Pohišstvo in tapetniška delavnica spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub garniture in kuhinje po nizki ceni. Braja Sever, Ljubljana, Koltoz. Gosposvetska cesta številka 13.

IŠČE SE! **Jamski paznik** samec ali oženjen. **Zidarski polir** samec, svoje stroke popolnoma vešč, samostojen delavec. Ponudbe naj se pošljejo s prepisi spričeval na upravništvu lista pod šifro „premog“.

Ugodna prilika za letoviščarje ali vpokojence. Proda se novo zidana hiša z sadnim vrtnom in drugim pritlikinami na jako razglednem kraju blizu Bleda. Kupec dobi stanovanje takoj. Cena 60.000 D. Resni kupci naj pošljejo ponudbe do 10. 9. 1921 na Anončni zavod DRAGO BESELJAK & DRUG, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Večja množina odpadkov od belega papirja se proda. Porabljivo zelo za mesarje, delikatese itd. Natančneje v upravi lista. Vedno velika izbira vseh vrst **bombaža, sukanca, kvačkanca, nogavic,** za dame in gospode, ter galanterije na debelo, Karol Prelog, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje številka 11.

Prevodni zavod Polyglott preskrbi prevode iz vseh vrst v vse jezike, transkribira cirilico in narobe, pripravi vseh vrst koncepte v vseh jezikih. Uradne ure od 15. do 18. ure **Karlovaka cesta 24/1.**

Dve hiši naprodaj. V mestu štirinadstropna, 10 stanovanj. Kupec dobi moderno stanovanje. V Sp. Šiški moderna trinadstropna hiša z dvoriščem in vrtnom, tudi stanovanje za kupca. Cene ugodne. Poizve se pri Anončnem zavodu DRAGO BESELJAK & DRUG Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

Dve najemniški hiši z velikim vrtnom, pripravili za vsako trgovsko podjetje, 5 min. oddaljeni od gl. kolodvora, se prodata takoj. Realitotenburo Stumzer, Maribor, Šolska ul. 5.

ŽAGA z majhno električno lučjo v gozdnatem kraju, pripravna tudi za vsako drugo obrt, stalna močna vodna sila v dravski dolini se oeno proda. Realitotenburo Stumzer, Maribor, Šolska ul. 5. **IVAN SAX, Ljubljana, Stari trg 8** Trgovina s manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča **po znižanih cenah.**

Zaloga pohištva Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša velika zaloga lesenega, železnega in tapetniškega pohištva.

Ceniki na razpolago! Na debelo! Eksport! Na drobno! **Dular & Fabiani** Velotrgovina manufakture, samo na debelo Ljubljana, Dunajska cesta 33 v Balkanu. Priporoča p. n. trgovcem svojo veliko zalogo in bogato izbiro manufakturnega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah. Solidna in točna postrežba zajamčena.

Potrja nelzmerne žalosti javljam v imenu svojih otročičev vsem sorodnikom, prijateljem in znanecm pretužno vest, da je moj nadvse ljubljeni soprog, predobri oče in zet, gospod **Jakob Prapotnik** kraljevi poštar v ponedeljek, dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne po dolgotrajni, mučni boleznj izdihnil svojo plemenito dušo. Pogreb nepozabnega se vrši v sredo dne 24. t. m. od pol 4. uri iz bolnice v Ormožu na tamkajšnje pokopališče. Millega pokojnika priporočam v blag spomin. **STRNIŠČE PRI PTUJU, dne 24. avgusta 1921.** Jožefa Prapotnik soproga. Jožefa, Drago otroka.